

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Indeksi uvoznih cijena za 2024.

Organizacijska jedinica: Služba statistike robne razmjene s inozemstvom

Priredila: Irena Radić

rujan 2025.

0. Osnovne informacije

- Svrha i predmet istraživanja

Istraživanjem se prikupljaju podaci o prometu i cijenama uvoznih dobara reprezentativne košarice, tj. proizvoda koji nisu proizvedeni u Republici Hrvatskoj, nego su uvezeni iz bilo koje države članice Europske unije ili iz bilo kojih drugih zemalja u izvještajnome mjesecu. Podaci o prometu prikupljaju se jedanput na godinu, a podaci o cijenama prikupljaju se u mjesečnoj dinamici. Svrha izračuna indeksa uvoznih cijena jest mjerenje i praćenje mjesečnih kretanja transakcijskih cijena uvoznih dobara. Za izračun indeksa uvoznih cijena vrlo je važno da se iz mjeseca u mjesec prikupljaju podaci o cijenama istih dobara iz iste zemlje partnera. Metodologija za istraživanje temelji se na Uredbi (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika te na provedbenoj Uredbi Komisije (EU) br. 2020/1197 od 30. srpnja 2020. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i modaliteta u skladu s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika. Istraživanje se provodi na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.) i Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2024. (NN, br. 29/25.).

- Izvještajno razdoblje

Mjesec

- Pravni akti i drugi sporazumi

Uredba (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika te Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/1197 od 30. srpnja 2020. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i modaliteta u skladu s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.) i Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2024. (NN, br. 29/25.)

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija djelatnosti, 2007.

Glavne industrijske grupacije prema ekonomskoj namjeni, 2009.

Klasifikacija proizvoda prema vrsti djelatnosti u Europskoj ekonomskoj zajednici – CPA, verzija 2.1.

Kombinirana nomenklatura, 2024.

- Statistički pojmovi i definicije

Za izračun indeksa uvoznih cijena u mjesecima tekuće godine primjenjuju se fiksni ponderi utvrđeni u prosincu prethodne godine. Ponderi se revidiranju jedanput na godinu, i to prema vrijednosti uvoza iz prosinca prethodne godine za sljedeću godinu. Za izračun Laspeyresova skupnog indeksa cijena uvoznih proizvoda reprezentativne košarice referentno je razdoblje prosinac prethodne godine.

- Statistička jedinica

Proizvodi gospodarske djelatnosti u sljedećim područjima NKD-a 2007: B Rudarstvo i vađenje (osim razreda 07.21 i odjeljka 09), C Prerađivačka industrija (osim odjeljka 18, razreda 24.46, skupine 25.4, 30.1, 30.3, 30.4 i odjeljka 33) i D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija.

- Statistička populacija

Poslovni subjekti iz Statističkoga poslovnog registra.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Glavni korisnici podataka jesu ministarstva i tijela državne uprave, Hrvatska gospodarska komora, financijske institucije (Hrvatska narodna banka, komercijalne banke), ekonomski analitičari, mediji, istraživači, studenti, gospodarstvenici, međunarodne institucije (UNSD, MMF) i interni korisnici Državnog zavoda za statistiku (Sektor makroekonomskih statistika).

1.1.1. Potrebe korisnika

Potreba za ovim pokazateljem javila se posebice u kontekstu Europske monetarne unije. Indeks uvoznih cijena pokazatelj je poslovnog ciklusa koji mjeri mjesečne promjene cijena proizvoda koje domaća poduzeća uvoze iz drugih zemalja. Indeks uvoznih cijena izračunava se kao ukupan indeks te posebno za države koje pripadaju europodručju i posebno za države izvan europodručja. Indeks uvoznih cijena industrijskih proizvoda pokazuje kretanje cijena robe koju uvoze poduzeća, a služi kao intermedijarni proizvod u procesu proizvodnje, kao energija, kao kapitalna dobra ili kao roba za preprodaju potrošačima u obliku trajnih i netrajnih proizvoda za široku potrošnju. Kretanje indeksa služi za prognozu kretanja ostalih cijena, posebice domaćih dobara. Indeks je važan alat Europske središnje banke i nacionalnih središnjih banaka za praćenje i analizu inflatornih kretanja.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015. i 2022., a posljednje je provedeno potkraj 2024. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku [Državni zavod za statistiku - Istraživanja o zadovoljstvu korisnika](#).

1.2. Potpunost

Informacije su potpune i u skladu s konceptima i definicijama temeljenima na načelima Kodeksa prakse europske statistike, koji je određen Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Istraživanje se provodi metodom uzorka. Okvir za izbor uzorka su poslovni subjekti ili njihovi dijelovi registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku. Za izbor poslovnih subjekata i proizvoda koji ulaze u izračun indeksa uvoznih cijena primijenjena je tehnika stratificiranoga nevjerovatnog uzorkovanja s unaprijed utvrđenom razinom praga, i to u dvije faze:

- 1) U prvoj se fazi biraju poslovni subjekti prema načelu reprezentativnosti.
- 2) U drugoj se fazi biraju uvezeni proizvodi prema načelu usporedivosti.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2. Neuzoračka pogreška

Državni zavod za statistiku elektroničkom poštom podsjeća izvještajne jedinice na njihovu obvezu izvještavanja. Jedinice koje još nisu ispunile upitnik nakon primitka drugog podsjetnika nazivaju se telefonom. Postoje određene jedinice od kojih ne uspijevamo dobiti potrebne podatke do roka za obradu podataka. U slučaju otkrivanja pogreške ponovno se kontaktira s izvještajnim jedinicama, a netočne vrijednosti ispravljaju se ručno. U obzir se uzimaju izvještajne jedinice koje su obavijestile Državni zavod za statistiku da više ne uvoze proizvode razvrstane u promatrana područja Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD-a).

Neuzoračke pogreške mogu se pojaviti zbog mnogo razloga, primjerice zbog nepravilnosti okvira, pogrešnog razvrstavanja jedinica u uzorku, nepravilnosti u odabiru jedinica u uzorak, prikupljanja podataka s pogreškama koje proizlaze iz nerazumijevanja, pristranosti, zanemarivanja ili neiskrenosti izvještajne jedinice, obrade podataka s pogreškama itd.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Sva poduzeća koja su izabrana u uzorak kao izvještajne jedinice imaju obvezu izvještavanja, ali određeni broj poduzeća se ne odaziva ni na jednu od poruka koje im je dostavio Državni zavod za statistiku. Iz metodoloških razloga neka poduzeća nisu prikladna za sudjelovanje u istraživanju (nerezidenti, poslovi oplemenjivanja itd.).

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata jest 6,13%.

6,13% svih izvještajnih jedinica iz okvira uzorka ne pripada ciljanoj populaciji.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Izvještajne jedinice često pogrešno klasificiraju robu te količinu i vrijednost robe pri popunjavanju Intrastatova obrasca i carinskih deklaracija. Ta pogreška izravno utječe na određivanje uzorka za izvještavanje o indeksu uvoznih cijena. Osim toga, pri popunjavanju obrasca IMPR izvještajne jedinice mogu pogrešno upisati cijenu uvezenog proizvoda. Utjecaj tih pogrešaka vrlo je teško izmjeriti.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Postoje određene izvještajne jedinice od kojih nije moguće dobiti potrebne podatke do roka za obradu podataka.

Obrada se provodi bez podataka za te izvještajne jedinice. Nedostatak cijene ne mora se pojaviti zbog neodgovora, nego zato što je izvještajna jedinica prestala uvoziti određeni proizvod (privremeno ili trajno) i u toj situaciji izvještajna jedinica u rubrici "dostupnost" odabire – "nije bilo uvoza proizvoda u izvještajnome mjesecu".

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

%

Neutežena stopa neodgovora: Područje obuhvata	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Prosječno
	10,55	10,80	10,05	10,55	10,80	11,56	11,31	10,55	10,80	10,55	11,06	9,30	10,66

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

%

Neutežena stopa neodgovora: Područje obuhvata	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Prosječno
	11,75	17,11	17,00	17,02	18,88	20,06	19,03	22,75	19,61	20,88	19,77	23,31	18,93

2.2.7. Pogreška obrade

Tijekom obrade podataka provodi se detaljna logičko-računska kontrola svih pristiglih podataka o cijenama kao i njihova metodološka usklađenost (npr. postotne promjene cijene za svaki artikl u odnosu na prethodni mjesec, evidentiranje promjena u odnosu na prethodno razdoblje).

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije raspoloživo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [https://dzs.gov.hr/Opća revizijska politika DZS-a](https://dzs.gov.hr/Opća_revizijska_politika_DZS-a) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema revizija podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2.4. Desezoniranje

Nije raspoloživo.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Podaci se objavljuju 45 dana od kraja izvještajnog razdoblja.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 45 dana.

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

Podaci se objavljuju na datum unaprijed najavljen u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka te ne postoji raskorak između najavljenoga i stvarnog datuma objave podataka.

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest 100% (svi podaci objavljuju se u vrijeme najavljeno u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka). Rezultati ovog istraživanja objavljeni su točno na datum najavljen u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka 2024.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci se objavljuju u [STS bazi podataka na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku](#). Podatke je moguće dobiti u tabličnom prikazu ili grafikonu.

4.1. Priopćenja

Nije raspoloživo.

4.2. Mrežna baza podataka

STS baza podataka

4.3. Pristup mikropodacima

Državni zavod za statistiku omogućuje znanstvenicima i znanstvenim organizacijama pristup statističkim podacima za provođenje znanstvenoistraživačkih aktivnosti. Pristup podacima uređen je u skladu s odredbama [Pravilnika o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.) te s pravilima i internim procedurama kojima je cilj primjena načela statističke povjerljivosti.

Zahtjev za pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe mogu podnijeti:

– istraživački subjekti – pravne osobe koje obavljaju znanstvenoistraživačku djelatnost ili znanstvenoistraživačke jedinice unutar pravne osobe koje moraju biti samostalne i neovisne u oblikovanju znanstvenih zaključaka te odvojene od područja djelovanja pravnih osoba kojima pripadaju.

Zahtjeve za pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe razmatra Odbor za statističku povjerljivost Državnog zavoda za statistiku.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Metodološka objašnjenja objavljena su u STS bazi podataka – Robna razmjena s inozemstvom – Indeksi uvoznih cijena – [Izvještaji](#). Detaljniji opis primijenjene metodologije može se pronaći u izvještajima o kvaliteti objavljenima na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Asimetrija toka zrcalnih statistika

Nije raspoloživo.

5.2. Usporedivost u vremenu

Podaci su usporedivi od 2023. jer je provedba Istraživanja o uvoznim cijenama počela 1. siječnja 2023.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Istraživanje o uvoznim cijenama počelo je 1. siječnja 2023.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se ne izračunava.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Troškovi i opterećenje

6.1. Troškovi

Državni zavod za statistiku nema sažetak troškova vezanih za izradu indeksa uvoznih cijena.

6.2. Opterećenje

Nije provedeno istraživanje o opterećenju izvještajnih jedinica i vremenu utrošenu na popunjavanje obrasca IMPR.